

Ne vračajte, list zastonj!

UPOKOJENEC

GLASILO DRUŠTVA DRŽAVNIH UPOKOJENCEV ZA DRAVSKO BANOVINO V LJUBLJANI

Št. 1./Št. 2.

Ljubljana, dne 27. februarja 1936.

Leto I.

Uredništvo in uprava: Miklošičeva cesta št. 22/II. Izhaja enkrat mesečno.

Vsem našim članom in članicam ter vsem ostalim državnim upokojencem in upokojenkam!

Društvo državnih upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani stopa danes pred svoje člane z lastnim glasilom, ki ga bodo člani dobivali brezplačno.

Naše glasilo „Upokojenec“ bo z vso energijo in z vsemi legalno dopustnimi sredstvi zastopalo interese in pravice državnih upokojencev, se borilo z vsemi močmi zoper vse krivice, ki se godé državnim upokojencem in upokojenkam, in bo vodilo ostro, toda dostojno borbo za njihove pravice.

Umevno je, da bo izdajanje lastnega glasila olajšalo društvu njegovo delo in njegovo borbo, da bo ustvarjalo ožji in tesnejši stik s člani, h katerim bo moglo društvo v svojem glasilu vsak mesec govoriti in jim poročati o svojem delu, o svojih prizadevanjih, o svojih uspehih, pa žal tudi o neuspehih. Združeno pa bo to izdajanje lastnega glasila s precejšnjimi stroški in to dejstvo nalaga vsem državnim upokojencem in upokojenkam ter vdovam dolžnost, da se tesno oklenejo našega društva ter da mu pristopijo v mnogo obilnejšem številu nego doslej.

Naše društvo je štelo ob koncu leta 1935. 1454 članov, vseh upokojencev v Dravski banovini pa je nad 10.000. Po novem letu je pristopilo 200 članov. Iz tega se vidi, da ni organizirana niti četrtina državnih upokojencev in upokojenk v Dravski banovini. Za danes nočemo preiskovati, ali je vzrok zato brezbržnost in indolencija posameznikov ali morda resne in kritične razmere, v katerih danes živimo. Če bi naraslo število članov vsaj na 3000, torej če bi bila organizirana vsaj tretjina vseh upokojencev in upokojenk

Dravske banovine v našem društvu, bi se mogla mesečna članarina znižati na 2 Din.

V vseh banovinah so organizirani upokojenci v enotnih banovinskih društvih. Pri nas, žal, ni tako! Vendar bo naše društvo storilo vse, da se izvede tudi v Sloveniji enotna organizacija. Taka organizacija je morda že na obzoru. Saj prodira uvidevnost, da mora samo skupni in strumni nastop roditi dobre uspehe. Sloga jači, nesloga tlači. Ta zlati rek naj bi upoštevali vsi tisti upokojenci, ki se še vedno navdušujejo za ločene organizacije, češ: čim več organizacij, tem več članov, kakor da bi se vsi ti člani ne mogli združiti v enotni organizaciji.

Ako naše prizadevanje uspe, smemo upati, da bo naraslo število naših članov še na več nego 3000 in da bomo v doglednem času mogli zabeležiti veselo vest, da je vsaj polovica upokojencev Dravske banovine organizirana v našem društvu. Zato prosimo vse naše člane in članice, naj po vseh svojih močeh delujejo med svojimi tovariši in tovarišicami, da vsi, ki so doslej stali ob strani in samo gledali, kako se zanje trudimo, vstopijo v naše društvo, s tem pomnožijo število naših članov ter pojačajo naš ugled in našo silo. Pomislite samo, koliko bolj tehtna bo naša beseda, koliko bolj uvaževan bo naš nastop za interese in pravice državnih upokojencev in koliko večji bodo uspehi naših posredovanj, ako se bomo mogli sklicevati na četo 4000 do 5000 članov našega društva!

Sedaj, ko bomo imeli svoje glasilo in bomo lahko vsak mesec obveščali svoje člane o raznih dogodkih, ki se tičejo živ-

ljenja in pravic državnih upokojencev in upokojenk, sedaj ko bo ustvarjena tesnejša vez med vodstvom društva in njegovimi člani, sedaj naj se odzovejo našemu klicu vsi državni upokojenci in upokojenke Dravske banovine in se vpišejo kot člani v naše društvo! Javiti se je treba našim poverjenikom v dotičnem ali v bližnjem kraju, ki bodo dali interesantom radi vsa potrebna pojasnila in navodila, ali pa pri vodstvu društva v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 22.

„Upokojenec“ bo v splošnih člankih ali pa v odgovorih na posamezna vprašanja v posebnem oddelku lista „Posvetovalnica“ dajal pojasnila, informacije in nasvete ter odgovarjal članom na stavljena vprašanja. Taki nasveti bodo koristili ne samo dotičniku, ki je stavil vprašanje, temveč bodo tudi drugim interesantom dobrodošel svetovalec in zaupljiv kažipot za dosego iskane pravice.

Zato vsi upokojenci v našo organizacijo! Nikar ne oklevajte in ne odlašajte, temveč prijavite se čimpreje!

**Društvo intervenira
za vsakega člana
brezplačno v vseh
osebnih zadevah pri
vseh centralnih ob-
lastvih!**

Kdor želi biti deležen nadaljnjih številčk za vsakega drž. upokojenca prepotrebnega lista „Upokojenec“, mora postati društveni član.

Pristopnina znaša 3 Din, članarina na mesec 3 Din, ki se pa mora plačati vsaj za četrt leta naprej. Najbolje je pa, da se plača za ½ leta ali za celo leto. Naš čekovni račun ima št. 12.131. Priložena je položnica, ki se pa tudi lahko kupi na vsakem poštnem uradu ter opremi s številko 12.131.

Kdor je že plačal članarino za tekoče leto ali četrtletje, ozir. pol leta, naj shrani priloženo položnico za poznejše vplačilo.

Nadaljnje številčke dobe torej le naši člani in to brezplačno!

Zakasnelo nakazovanje in neredno izplačevanje pokojnin

Ena najtemnejših peg na naši državni upravi je zakasnelo nakazovanje in neredno izplačevanje pokojnin državnim upokojencem. Ta nerednost je tem hujša, ker zadeva večinoma stare in onemogle osebe, ki so vse svoje sile posvetile državi, ki pa jim sedaj že itak pičlo pokojnino pridržuje in silno neredno izplačuje.

V predprekratni dobi so bili vajeni, da se je v dekretu o upokojitvi hkratu nakazala tudi že pokojnina in, ko so se koncem meseca ustavili aktivni prejemki, je upokojenec s 1. dnem prihodnjega meseca že prejel redno svojo pokojnino.

Danes je to vse drugače. Dekret o upokojitvi pravi samo, da se dotičnik upokoji s pravico do pokojnine, ki mu pripada po zakonu in po službeni dobi, z nobeno besedo pa se ne omenja nakazilo te pokojnine. Upokojenec mora marveč nato šele vložiti prošnjo za pokojnino na podlagi pokojninskega dekreta in predložiti vse dokumente, na katere opira svojo prošnjo, dasi je svojčas predložil z uslužbenskim listom prepise vseh svojih listin, ki jih ima torej državna uprava na razpolaganje in bi se mogla že na njihovi podlagi izračunati višina pokojnine.

Ko je vložena prošnja za nakazilo pokojnine z vsemi mogočimi listinami, pride dolga doba čakanja, preden računovodstvo dotičnega oblastva odmeri pokojnino. In ta doba traja često po več mesecev, ne da bi se kdo brigal za to, od česa naj živi upokojenec v tem času, ko ne prejema niti aktivnih, niti pokojninskih prejemkov, ako nima svojega premoženja. Ta doba čakanja je za marsikaterega pravi martirij in doba obupa. Kljub ponovnim obljubam, da se bodo take prošnje za pokojnino hitro reševale, se do danes to stanje ni izboljšalo in znači tako ravnanje nečuvno omalovaževanje in bagateliziranje državnih upokojencev. Nikdo se ne briga, kakšne tragedije se

odigravajo v rodbinah revnih upokojencev, ki čakajo brez sredstev na nakazilo pokojnine.

Ko pa se končno nakaže upokojencu pokojnina, pridejo nove težave in nova mizerija, to je neredno izplačevanje pokojnine! Kje so časi, ko je državni upokojenec redno prejel svojo pokojnino 1. oziroma 2. dne v mesecu!? Danes se bliža često mesec že koncu, ko prejme upokojenec svojo s ponovnimi znižanji že na minimum reducirano pokojnino in ves ta čas mora živeti na upanje dobrohotnih trgovcev in dobaviteljev, ki ga seveda gledajo po strani kot nerednega plačnika, dasi njega ne zadeva nobena krivda, saj nese svoj prejemek takoj, da poravnava svoj dolg, čim se mu izplača pokojnina.

Ne tajimo, da bi morda država sama rada redno in točno plačevala pokojnine in da to redno izplačevanje preprečuje nereden in nezadosten dotok denarja v državne blagajne. Vendar bi se tudi to z dobro voljo dalo urediti in bi se s tem upokojencem pomagalo iz mučnih položajev in zadreg; da se temu odpomore, si dovoljujemo podati svoje nasvete in predloge.

List za državne nameščence in upokojence „Naš Glas“ je že nekoč objavil članek z umestnim predlogom, da bi Poštna hranilnica izplačala upokojencem pokojnine začetkom meseca, država pa bi tekom meseca vplačevala in vračala dano posojilo na konto Poštne hranilnice. Poštna hranilnica bi seveda zahtevala zato najbrže plačilo obresti, ki bi jih morala plačevati državna uprava in treba bi bilo zato med njo in državo posebnega dogovora. Naš predlog je sicer temu načinu sličen, vendar se nekoliko razlikuje od njega. Mi predlagamo, da bi to službo izplačila pokojnin, oziroma posojila denarja državni upravi ob začetku meseca pre-

vzela Državna hipotekarna banka. Znano nam je namreč, da so v hipotekarni banki deponirani novci, od katerih banka ne plačuje nikakih obresti. Te zneske bi mogla hipotekarna banka do potrebovane višine dati na razpolaganje državni upravi za izplačilo pokojnin, ako bi se državna uprava dogovorila z državno hipotekarno banko in se obvezala, da ji točno do konca meseca vrne, kar bi državna hipotekarna banka posodila za izplačilo pokojnin. Kakor sedaj Davčne uprave dotekajoče davke vplačujejo na konto finančne direkcije pri Poštni hranilnici, iz katerih potem Poštna hranilnica izplačuje sukcesivno skozi ves mesec upokojencem njihove pokojnine, tako bi mogle te davčne uprave nakazovati dotične zneske na konto državne hipotekarne banke, kateri bi se s tem do konca meseca povrnil predjem, ki ga je dala državi za izplačilo pokojnin. Tako bi mogla državna hipotekarna banka prevzeti to službo posojila za izplačilo pokojnin, upokojenci pa bi bili rešeni vseh muk in težav, ki jim jih povzroča neredno prejetje pokojnin, s katerim je v zvezi nerednost gospodarstva, ker sami ne morejo točno izvrševati svojih obveznosti. In ta način bi ne stal države niti pare.

Še en nedostatek se je pojavil pri nerednem izplačevanju pokojnin. Poštni organi imajo strog nalog, da smejo izplačati pokojnino samo osebno upokojencu samemu. Na ta način morajo upokojenci čakati na pismonošo dan za dnem, včasih po cel mesec in se ne morejo svobodno gibati, kar sliči že omejevanju osebne svobode ali nekaki konfinaciji.

Da bi se vsi ti nedostatki vendar enkrat odpravili, stavimo svoj gornji predlog in prosimo, da bi ga državna uprava proučila, uvaževala in ga po možnosti osvojila in ga izvedla. Na ta način bi ustvarila zadovoljstvo upokojencev, ne da bi imela kake stroške, ker bi državna hipotekarna banka lahko dala te kredite na razpolaganje brezobrestno, saj tudi sama zanje ne plačuje obresti. §

A. Špendè:

Kako smo organizirani državni upokojenci v državi?

Pred tremi leti so obstojale aktivne organizacije drž. upokojencev samo v treh banovinah: v Sloveniji več društev posameznih panog, v Banja Luki „Društvo drž. penzionera vrbaskе banovine“ in v Sarajevu „Udruženje penzionera kraljevine Jugoslavije“. Sicer je obstajalo tudi še Udruženje penzionera v Beogradu, častni predsednik g. Gjoka Popović je pa bil — brez članstva! Vrhutega v Zagrebu „Potporno društvo vojnih penzionera“ z ednim namenom, dobivati podpore pri posameznih zavodih in drugod, ki so se potem razdeljevale med najrevnejše vdove penzioniranih oficirjev. Morda so obstojale še kake nadaljnje brezpomembne lokalne organizacije v ostalih banovinah, kar pa se ni dalo dognati.

V začetku leta 1932. so nam merodajni slovenski ministri ozir. poslanci nasvetovali, da naj pošljemo deputacijo v Beograd.

Naše društvo je dalo tiskati spomenico v slovenščini in srbohrvaščini (v cirilici in latinici) v več sto izvodih za vse ministre, senatorje, poslance itd., ki naj bi jo razdelila posebna deputacija v Beogradu. Obrnili smo se na navedena društva, nadalje na g. dr. Benkoviča v Beogradu kot reprezentanta Udruge javnih činovnika v Zagrebu in na g. profesorja Marjana Katunarića v Splitu kot zastopnika aktivnih uslužbencev in upokojencev primorske banovine.

Odzvali sta se društvi v Banji Luki in Sarajevu. Prvo je pooblastilo naše društvo, da ga zastopa, Sarajevčani so pa poslali dva delegata.

Deputacija je obiskala vsa ministrstva, senatorje in razne poslance. Vsi so obljubili odpomoč, kolikor bo to izvedljivo v sedanjih izrednih razmerah. G. finančni minister je opozarjal na dejstvo, da so vsled svetovne gospodarske krize nastopili izredno težki časi po celem svetu: vse države se borijo in se bodo še bolj borile z vprašanjem redukcij in brezposelnosti. Državni dohodki rapidno padajo.

Delegacija je pa dobila mogočen vtis: **samo v enotnih, močnih banovinskih organizacijah je naša nadaljnja rešitev**, da preprečimo poslabšanje že itak obupnega stanja večine drž. upokojencev in da bomo močno organizirani stali pripravljeni v usodnih trenutkih.

Sklenili smo, da bomo z vso vnemo skušali pripraviti tovariše v ostalih, še

neorganiziranih banovinah, da se tako ustanovijo banovinska udruženja.

Pisec teh vrst je na povratku iz Beograda posetil predsednika „Podpornega društva vojnih penzionera v Zagrebu“ g. polkovnika -avditorja Gavranica in društvenega tajnika g. majorja Sekulića in ju opozoril na brezpogojno potrebo, da se organizirajo vse panoge upokojencev obširne savske banovine v enotno banovinsko udruženje. Oba gospoda sta uvidela to in obljubila, da bosta opozorila nekatere odločujoče tovariše na to nujno za-devo.

V presenetljivo kratkem času so Zagrebčani ustanovili svoje banovinsko društvo — kolikor sem informiran — predvsem po neumornem prizadevanju g. podpolkovnika pl. Matanića in šolskega upravitelja g. S. Hatza.

Prvi je bil nad vse agilen poslovodeči podpredsednik društva do svoje, lani žal prezgodnje nenadne smrti, drugi je ves čas društveni blagajnik.

V dobrih dveh letih se je društvo silno razmahnilo, je danes najmočnejše in šteje več tisoč članov z mnogimi podružnicami in poverjeništv.

Temu zgledu so sledile tudi druge banovine v naglem tempu. Danes imamo torej naslednja banovinska društva izven Slovenije:

Društvo drž. i samoupravnih penzionera savske banovine **v Zagrebu**, Ilica 52.

Udruženje drž. i samoupravnih penzionera drinske banovine **v Sarajevu**.

Udruženje jugoslov. penzionera-ki dunavske banovine **v Somboru**.

Udruženje dr. penzionera-ki zetske banovine **v Peći**.

Udruženje drž. penzionera vardarske banovine **v Skoplju**.

Udruženje drž. penzionera primorske banovine **v Splitu**.

Društvo drž. penzionera vrbaskе banovine **v Banja Luki**.

Žal, da še ni organizirana zadnja banovina: moravska in predvsem ne stolno mesto Beograd z Zemunom. Ko se še to zgodi, bomo mogočna, vpoštevanja vredna armada!

Ni treba omenjati, da nastopamo v vseh važnih, skupne interese zadevajočih vprašanjih enotno in sporazumno. Če bi ne vladale te izvanredne neugodne svetovne neprilike in gospodarska depresija na vseh koncih in krajih, bi že danes zaznamovali vidnejše uspehe.

*

Drž. upokojenci so torej organizirani v vseh banovinah v enotnih močnih banovinskih društvih, edino Slovenci smo razcepljeni v dve društvi. Če bi merodajni faktorji nad vse agilnega mariborskega društva to vpoštevali — brez vsake debate je dejstvo, da spada društvo na sedež banovinske uprave, finančne in železniške direkcije — in bi svoje društvo preustrojili v avtonomno podružnico z **vsem svojim dosedanjim samostojnim delokrogom**, bi kmalu naraslo število članstva na 3000. Članarina bi se v tem primeru znižala na 2 Din. Člani bi bili deležni tudi za to znižano malenkostno članarino vsak mesec gotovo vsakemu drž. upokojencu nujno potrebnega društvenega glasila „Upokojenec“. Občni zbori bi se vršili eno leto v Ljubljani, drugo leto v Mariboru, v deputacijah bi bili vedno zastopani tudi zaupniki mariborske samostojne podružnice itd.

§ 15. zadnji odstavek naših društvenih pravil se glasi:

„Člani G. O. morajo imeti svoje stalno bivališče v Ljubljani.

Predsednik ali podpredsednik in štirje odborniki lahko imajo svoje stalno bivališče tudi izven Ljubljane.

Če biva v smislu § 19. na občnem zboru izvoljeni predsednik izven Ljubljane, ga nadomešča v vseh njegovih poslih prvi podpredsednik. V tem primeru morata imeti oba podpredsednika svoja stalna bivališča v Ljubljani. Če prebiva predsednik stalno v Ljubljani, je lahko en podpredsednik izven Ljubljane.“

Torej bi ne bilo nobenega zadržka, da je društveni predsednik lahko v Mariboru.

Uradniški pokojninski sklad

A. Za **rodbine** civilnih uradnikov in ostalih državnih uslužbencev je ustanovljen uradniški pokojninski sklad, ki ga upravlja Državna hipotekarna banka pod nadzorstvom ministrstva za finance.

V ta sklad so od 1. aprila 1931 dalje dolžni vplačevati vsi aktivni ministri, ban

in vsi ostali državni uslužbenci, bodisi oženjeni ali neoženjeni (omožene ali neomožene) in vsi osebni upokojenci(ke) s prejemki po zakonu o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih iz l. 1923. in po zakonu iz l. 1931. (staroupokojenci torej ne!).

Znižanje pokojnin upokojencev po novih uredbah ex 1935.

Tek. št.	Z v a n j e	Pokojnina		Doklada				Od I./X. 1935 dalje prejema manj mesečno		Doklada je znižana za %	Drag. razred	Osebni upokojenci	
		je %	in se izplačuje od	do 30. IX. 1935 znaša mesečno		od 1./X. 1935 dalje znaša mesečno		Din	p			Upokojeni s prejemki po zakonu o uradnikih ex 1923	Upokojeni s prejemki po zakonu o uradnikih ex 1931
				Din	p	Din	p						
1	uradnik II/1	100	1./XII. 1926 dalje	700	—	550	—	150	—	21.43	III		
2	" II/1	100	1./II. 1928	1020	—	880	—	140	—	13.73	II		
3	" II/1	96	20./XI. 1930	777	60	633	60	144	—	18.52	II		
4	" II/1	89	1./IV. 1927	907	80	783	20	124	60	13.73	I		
5	" II/2	100	1./III. 1925	930	—	880	—	50	—	5.38	I		
6	" II/2	97	1./IV. 1928	698	40	640	20	58	20	8.33	II		
7	" II/3	65	1./V. 1927	594	75	442	—	152	75	25.68	I		
8	" II/3	69	1./VI. 1927	641	70	441	60	200	10	31.18	I		
9	" II/4	56	1./IX. 1925	319	20	190	40	128	80	40.35	III		
10	" II/4	100	1./XII. 1928	700	—	620	—	80	—	11.43	II		
11	" III/1	100	1./IV. 1927	915	—	880	—	25	—	3.82	I		
12	" III/3	80.8	1./IV. 1924	500	96	355	52	145	44	29.03	I		
13	" I/5	59.2	1./V. 1924	520	96	307	84	213	12	40.91	I		
14	služitelj II	44	1./IV. 1926	250	—	184	80	65	20	26.08	II		
15	uradnik II/1	100	1./IV. 1930	969	—	608	—	361	—	37.26	I		
16	" I/3a	95	1./IV. 1931	285	—	95	—	190	—	66.67	I		
17	zvaničnik	95	1./IV. 1932	532	—	456	—	76	—	14.29	II		
18	"	95	1./IV. 1932	475	—	418	—	57	—	12. —	III		
19	" II/1	95	1./X. 1931	760	—	617	50	142	50	18.75	I		
20	" II/1	95	1./X. 1931	570	—	418	—	152	—	26.67	III		
21	služitelj	95	1./VII. 1931	513	—	399	—	114	—	22.22	II		

Državnim uslužbencem, ki jih je zatekel zakon o uradnikih iz leta 1931. kot upokojence s pokojninskimi prejemki po zakonih, ki so veljali **pred zakonom o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923**, t. j. takozvanim **staroupokojencem**, se prizna za čas vplačevanja v uradniški pokojninski sklad oni čas do dne upokojitve, ki jim je bil priznan z izvršno odločbo za osebno pokojnino. Taki upokojeni državni uslužbenci smejo po lastni volji postati vplačevalci v uradniški pokojn. sklad in tudi naknadno vplačati prispevke za ta sklad od dneva upokojitve dalje ali pa le za oni čas, za katerega sami želijo. Čas, za katerega na ta način plačajo prispevke, se šteje za odmero rodbinske pokojnine, t. j. za **zvišanje** rodbinske pokojnine.

Osnova za odmero prispevkov za ta fond so prejemki, ki jih uslužbenec(ka) prejema ali jih je nazadnje prejemal v aktivni službi.

Mesečni prispevki znašajo 5% od osnove za vplačevanje.

B. Rodbinska pokojnina.

Rodbinska pokojnina pripada vplačevalčevi zakoniti ženi in otrokom, rojenim v zakonu ali pozakonjenim in se odmerja po § 139. zakona o uradnikih iz leta 1931.

Osnova za odmero rodbinske pokojnine so prejemki, ki jih je nazadnje užival umrli uslužbenec v svoji aktivni službi.

I. a) **Vdovi**, brez ozira, **ali se je poročila z aktivnim uslužbencem ali z upokojencem** s prejemki po novih ali starih predpisih, in brez ozira na to, koliko časa je ž njim živela v zakonski zvezi, pripada po 10 letih službe njenega soproga 30% njegove aktivne plače. Za vsako nadaljnje leto službe se zvišuje rodbinska pokojnina vdovi za 1%, **toda največ sme prejemati** (četudi je soproga služil preko 35 let) **55% od prejemkov soproga**.

b) **Vdovi z enim** (1) otrokom po 10 letih moževe službe (kakor ad a) pripada 40% in se za primer, da je umrli imel več službe, zvišuje za vsako nadaljnje leto za 1%, **vendar ne sme znašati več nego 65%**.

c) **Vdovi z dvema** (2) otrokoma pripada po 10 letih moževe službe (kakor ad a) in b) 50% in se zvišuje za 1% za vsako nadaljnje leto do največ 75%.

d) **Vdovi s tremi** (3) ali več otroci pripada po 10 letih moževe službe (kakor a, b in c) 60% in se zvišuje za 1% za vsako nadaljnje leto do največ 85%.

II. **Otrokom državnih uslužbencev** po smrti očeta-upokojenca — ali matere-

upokojenke, tudi če ostali drug staršev še živi, pripada rodbinska pokojnina:

a) če je le 1 otrok, kakor vdovi ad a);
b) če sta 2 otroka, kakor vdovi z 1 otrokom ad b);

c) če so 3 otroci, kakor vdovi z 2 otrokoma ad c);

d) če so 4 ali več otrok, kakor vdovi s 3 ali več otroci ad d).

Rodbinska pokojnina ad I. in II. se po istih % zvišuje za toliko, za kolikor časa je plačal prispevke umrli uslužbenec ali upokojenec.

Organ, ki je pristojen, da izda odločbo o rodbinski pokojnini, sme določiti na zahtevo vsakega uživalca pokojnine, da se pokojnina razdeli tako, da sme vsak uživalec prejemati ločeno svoj del pokojnine. Če je kateri uživalec pokojnine mladoleten, se ne sme izvršiti delitev pokojnine brez predhodnega pristanka pristojnega varuštvenega oblastva (sodišča).

Dokler se rodbinska pokojnina ne odmeri, se daje rodbini umrlega uslužbenca na račun pokojnine tretjina ($\frac{1}{3}$) vseh prejemkov, če je umrl oče kot aktiven uslužbenec, ali pa polovica ($\frac{1}{2}$), če je umrl kot upokojenec.

Za primer omožitve se smejo vdovi in hčeram vplačevalcev izplačati na prošnjo, ki jo je treba predložiti, preden se sklene zakon, enkrat za vselej triletni rodbinski pokojninski prejemki, ki jim pripadajo. Odločbo o tem izda na predlog resortnega ministra minister za finance v soglasnosti s predsednikom ministrskega sveta. Odpravnina se sme izplačati šele potem, ko se predloži listina, da se je zakon sklenil.

Izplačilo odpravnine (triletna pokojnina) se sme dovoliti, če je oseba, ki zahteva izplačilo, edini uživalec rodbinske pokojnine.

C. Odtegljaji za pokojninski sklad.

V sprednjem članku „Uradniški pokojninski sklad“ je objavljena dolžnost vplačevanja v ta sklad.

Finančne direkcije zahtevajo od posameznih upokojencev naknadne odtegljaje za ta sklad, in sicer od 15% poviška k 10. stopnji osnovne plače, čeprav ta povišek pri odmeri pokojnine ni bil upoštevan, ker dotični upokojenci niso imeli 35 efektivnih službenih let. Pri tem se sklicujejo na neki dopis Državne hipotekarne banke od 29. januarja 1934 F. U. št. 1596/34.

Istotako se je upokojencem, katerim je bila pokojnina odmerjena samo od 75% stanarine, ker so bili upokojenci samci, oz.

Znižanje prejemkov vdov po novih uredbah ex 1935.

Tek. št.	Z v a n j e	Pokojnina		Doklada				Od I./X. 1935 dalje prejema manj mesečno		Doklada je znižana za %	Drag. razred	Rodbinski upokojenci (vdove)
		† soproga je (bila) bila o/o	rodbinska se izplačuje od	do 30./IX. 1935 znaša mesečno		od 1./X. 1935 dalje znaša mesečno		Din	p			
				Din	p	Din	p					
1	vdova uradnika II/1	100	1./III. 1930 dalje	900	—	550	—	350	—	38.89	III	S prejemki po zakonu o urad. ex 1923 oziroma soprogi so umrli pred I./IV. 1932
2	"	96	1./II. 1931	812	16	422	40	389	76	47.99	II	
3	"	84	1./V. 1926	756	—	554	40	201	60	26.67	II	
4	"	50	1./IV. 1928	376	—	170	—	206	—	55.78	III	
5	"	72.5	1./IX. 1928	749	65	493	—	256	65	34.41	I	
6	"	68	1./II. 1930	541	36	299	20	242	16	44.73	II	
7	"	100	1./XI. 1930	1105	—	220	—	885	—	80.10	I	
8	"	98	1./I. 1931	1082	90	215	60	867	30	80.09	I	
9	"	100	1./VIII. 1929	990	—	650	—	340	—	34.34	II	
10	"	92	1./II. 1931	828	—	257	60	570	40	68.89	II	
11	"	74	1./VI. 1930	943	50	—	—	943	50	100	I	
12	"	73.75	1./II. 1927	663	75	250	75	413	—	62.22	II	
13	"	100	1./II. 1929	935	—	550	—	385	—	41.18	II	
14	"	80	1./XII. 1925	432	—	336	—	96	—	22.22	III	
15	uradnika II sk. z 1 per. pov.	90.5	1./VII. 1931	1221	75	—	—	1221	75	100	II	S prejemki po zakonu o urad. ex 1931 oziroma soprogi so umrli po I./IV. 1932
16	"	79.60	1./IX. 1933	875	60	222	80	652	72	74.55	II	
17	"	90.5	1./II. 1932	905	—	199	10	705	90	78	I	
18	"	95	1./X. 1931	1140	—	551	—	589	—	51.67	I	
19	zvaničnika II/1	59.6	1./XII. 1932	303	96	262	24	41	72	8.62	III	
20	"	95	1./XI. 1933	722	—	617	50	104	50	14.47	I	
21	"	90.5	1./III. 1935	687	80	588	25	99	55	14.47	I	
22	služitelja	95	1./V. 1935	555	75	494	—	61	75	11.11	I	
23	"	79	1./VIII. 1931	474	—	316	—	158	—	33.33	III	

upokojenke vdove, predpisal naknadni odtegljaj kot vplačilo prispevka od 100% stanarine, četudi le-ta ni bila upoštevana pri odmeri pokojnine.

To postopanje je neosnovano in protizakonito, saj so pri upokojencih po določbi 3. odstavka § 136. urad. zak. od 31. III. 1931 osnova za vlaganje v pokojninski sklad njihovi poslednji aktivni prejemki, po katerih se jim je določila pokojnina.

*

Državni upokojenci še vedno dobivajo obvestila o naknadnih odtegljajih za pokojninski sklad in jih bodo morda še dobivali.

Kdor se namerava pritožiti proti tem odtegljajem, mora **predvsem zahtevati od finančne direkcije formalno pismeno odločbo.**

V vlogi, kolkovani s 5 Din, naj prosilec na kratko navede: „Bil sem obveščen o naknadnem predpisu 5% odtegljaja za uradniški pokojninski sklad v smislu §§ 133., 134 in sl. tudi od 15% poviška 10. stopnje plače, ozir. od celotne stanarine, ozir. od službene položajne doklade...“

Ker se nameravam pritožiti, prosim za formalno pismeno odločbo.“

V formalni odločbi bo naveden rok za pritožbo.

V tem roku se mora predložiti pritožba, ki se kolkuje z 20 Din.

Če bo rešitev negativna, je odprta pot tožbe na državni svet. Ta tožba je kolka prosta.

Če se tožbi ugodi, ni plačati nobene takse, v negativnem primeru se predpiše taksa 400 Din. V zadnjem času je državni svet ugodno razsodil v prid nekaterim upokojencem, ki so vložili tožbo proti nezakonitim odločbam finančnega ministrstva. Na podlagi teh razsodb se je že več upokojencem odtegotovanje ustavilo, odtegljaji pa vrnil.

Formalne odločbe morejo zahtevati tudi taki upokojenci, ki so obvestila o odtegljajih prejeli že prej, če tudi pred letom dni in še prej.

Društvo je radevolje pripravljeno svojim članom poslati približne obrazce za pritožbo na finančno ministrstvo in tožbo na državni svet.

*

Ni treba omenjati, da je ena glavnih zahtev naših organizacij, da se to vplačevanje v pokojninski sklad po upokojenih ukine, ker je brez dvoma to edinstven primer na svetu.

leta. In tudi ti v gotovem vrstnem redu (železničarji, orožniki itd.). Podpisano društvo je po dobrem vsestranskem objektivnem prevdanku moralo samo pozdraviti namero finančne direkcije, izplačevati pokojninske prejemke v določenem vrstnem redu vse dotlej, dokler traja gospodarska depresija, ki vpliva predvsem občutno tudi na državno gospodarstvo. Da dobe v vrstnem redu svoje pokojninske prejemke najprej najšibkejši sloji državnega upokojenja z najmanjšimi pokojninami, in ker se mnogo malih pokojnin more izplačati z istim zneskom, ki bi mogel kriti mnogo manj višjih pokojnin, je iz socialnih razlogov pravično, če je društvo podprlo ta način izplačevanja. Če se ta vrstni red obdrži, je vsakemu upokojencu vsaj približno mogoče izračunati, kdaj pride na vrsto in si vsaj za silo more uravnati svoje izdatke po tem vrstnem redu; če bi se pa ta vrstni red mesečno izpreminjal, bi bilo to nemogoče in bi bile že tako velike težave preživljanja še mnogo bolj neprijetne. Hvaležni bomo pa gotovo prav vsi, če se piscu posreči izposlovati pri g. finančnem ministru in gg. poslancih ureditev točnega izplačevanja, na katere se ob zaključku svojega članka obrača. S tem bi podprl naše neprestane napore pri merodajnih državnih oblastvih, da se uredi redno izplačevanje začetkom vsakega meseca. **Društvo drž. upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani.**

Razgled

Redno izplačevanje pokojninskih prejemkov*

V začetku januarja je neki ljubljanski dnevnik priobčil naslednjo notico:

Pokojnine in upokojenci. Iz vrst upokojencev smo prejeli: Pri Dravski finančni direkciji se je nekda prakticiralo, da je gotova skupina res potrebnih ali pa tudi nepotrebnih upokojencev prejemala svojo pokojnino točno vsakega prvega, ostali pa smo bili odvisni od milosti in nemilosti denarnega dotoka. Proti takemu sistemu je bilo mnogo pritožb, upravičenih ali pa tudi neupravičenih, in bilo je obljubljeno, da se bodo pokojnine nakazovale po gotovem vrstnem redu, ki ga je baje predlagalo Društvo upokojencev. Društvo pa ni merodajno, ker mnogo upokojencev ni pri njem včlanjenih. Kmalu je prejšnji sistem spet dobil svojo veljavnost na ta način, da so spet na vrsti med prvimi gotove skupine, dočim smo drugi žalujoči ostali, ki z nestrpnostjo pričakujemo od dneva do dneva dobrotne od-

poslanca pošte z nakaznico čekovnega urada. Radi bi vedeli, zakaj se je spet uvedel sistem, da le gotove skupine upokojencev prejemajo vedno med prvimi svoj težko pričakovani denar, ostali pa čakajo kar do 18. in še dalje v mesecu. Prosimo za uvedbo pravičnejšega reda izplačevanja pokojnin, če res ni mogoče zadeve tako urediti, da bi vsi naenkrat v prvih dneh meseca prejemali svoj težko pričakovani denar. Zaradi ureditve točnega izplačevanja se obračamo do g. finančnega ministra in gg. poslancev.

Primorani smo bili na to reagirati z naslednjo objavo v istem dnevniku:

Pokojnine in upokojenci. Pod tem naslovom je včeraj grajal nekdo iz vrst upokojencev vrstni red izplačevanja pokojninskih prejemkov, ki ga je vpeljala Dravska finančna direkcija. Po tem vrstnem redu namreč dobivajo pokojnine vsak mesec najprej staroupokojenci, invalidi in vdove, nazadnje pa ostali drž. upokojenci, upokojeni po zakonih od 1923. ozir. 1931.

Gotovo je, da v tem oziru obstojajo različna naziranja. Edino pravilno bi bilo brez dvoma, da bi se pokojnine redno izplačevale po določenem zakonu.

Društvo posveča vso pažnjo temu vprašanju. Predlagali smo že na merodajnih mestih, da bi morda vendar bilo mogoče, da kreditira Državna hipotekarna banka, ki upravlja uradniški pokojninski sklad, ali pa Poštna hranilnica, ozir. Narodna banka, posameznim finančnim direkcijam vsak mesec potrebno vsoto, ki jo potem dotični zavod dobi povrnjeno v teku meseca.

Govorice, da se v drugih banovinah redno izplačujejo pokojnine, ne odgovarjajo resnici. V enakih neprilikah se nahajajo tudi druge države; v Avstriji n. pr. izplačujejo pokojnine v treh obrokih, v nekaterih državah niso bile izplačane penzije po več mesecev — vse pač posledica splošne svetovne gospodarske krize, ki povzroča ne samo neredno vplačevanje davčin, temveč tudi njih občuten padec.

* Glej članek: „Zakasnelo nakazovanje in neredno izplačevanje pokojnin“.

Dokler ne pridemo zopet v normalne razmere, je način izplačevanja, ki ga je uvedla tukajšnja finančna direkcija, brez dvoma najboljši, namreč, da se izplačujejo pokojnine v določenem vrstnem redu. Vsaka izprememba vrstnega reda bi imela za posledico, da bi dobili posamezniki izplačano pokojnino v enem mesecu n. pr.

v prvih dneh meseca, prihodnji mesec pa v zadnjem tednu, torej enkrat v razdobju par dni, drugič pa v razdobju šest do sedem tednov! To se je že dogajalo; ali bi bilo s tem ustrezno veliki večini drž. upokojencev, ki so navezani izključno na itak nezadostne pokojninske prejemke — dvomimo!

Društvena kronika

Opozorilo

To prvo številko „Upokojenca“ dobe zastoj vsi državni upokojenci, upokojenke in vdove Dravske banovine, ki jih je nad deset tisoč!

Nameravali smo izdati prvo številko že v januarju, saj nam je bilo zagotovljeno, da dobimo alfabetično po okrajih urejene sezname vseh upokojencev takoj po novem letu.

Zaradi tehničnih neprilic in med tem nastalih upravičenih zaprek se je to delo zakasnilo in niti danes nimamo vseh seznamov, tako da smo primorani to številko v obsegu dveh števil, s čimer bo gotovo vsem ustrezno — odpraviti v dveh partijah!

Pri tako visokem številu so v začetku neizogibne pomote: morda je kdo izpuščen, drugi bo morda dobil dva izvoda; v tem primeru naj dotični izroči odvišni izvod kakemu upokojencu, ki lista ni prejel, ali pa kakemu na novo upokojenemu.

Nadaljnih števil bodo brezplačno deležni samo društveni člani in to za malenkostno članarino na mesec 3 Din.

Torej vsi v organizacijo!

Društvo državnih upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani.

Sprememba društvenega naslova

Na zadnjem občnem zboru se je glasno sklenilo, da je naslov društva odsej „Društvo državnih upokojencev Dravske banovine v Ljubljani“. Da se izpusti daljša navedba: „In upokojenk, vdov in sirot“, za to so glasovale tudi številne, na občnem zboru navzoče tovarišice. Utemeljevalo se je to z dejstvom, da imajo tudi organizacije aktivnih drž. nameščencev edino pravilne, kratke označbe: „Društvo poštnih, sodno pisarniških, policijskih itd. uslužbencev“ (ali činovnikov) in ne tudi uslužbenk, činovnic, saj so vsi uslužbenci obeh spolov uslužbenci, uradniki, zvaničniki itd.

Društvena pisarna. Uradne ure.

Društvena pisarna je na Miklošičevi cesti št. 22, v palači Delavske zbornice, glavni vhod, II. nadstropje.

Uradne ure ob torkih in četrtek od 5. do 6. ure popoldne in ob sredo od 11. do 12. ure dopoldne, ozir. vedno, če ni pisarna zaklenjena.

Kdor želi osebne informacije, ki so nujne, naj naznani po dopisnici dan in uro svojega prihoda. To velja predvsem za izvenljublanske člane, ki prihajajo po opravkih v Ljubljano, da potem gotovo najdejo koga v pisarni.

Važne tiskovine

Društvo je založilo naslednje tiskovine z vsemi potrebnimi navodili:

1. Prošnje za odmero pokojnine;
2. prošnje za pogrebino;
3. prošnje za dvomesečno podporo;
4. navodila za pridobitev pokojnine in predujma nanjo. Kdaj zapade pokojnina? Splošna opozorila.

Te tiskovine stanejo po 1 Din izvod.

Članske ugodnosti

Naši člani imajo znatne popuste v raznih zdraviliščih in kopališčih v Sloveniji in izven Slovenije, predvsem v času pred sezono in po njej.

Ljubljanske člane opozarjamo predvsem na znatni popust v kopališču hotela

„Slon“ za parne in kadne kopeli proti društveni izkaznici, ki jo dobe člani v društveni pisarni brezplačno.

Mestni pogrebni zavod je priznal našim članom naslednje popuste: v I. razredu 400 Din, v II. 250 Din, v III. 170 Din in v IV. 100. Din. Opozarjamo pa vse rodbinske člane, da se morajo takoj pri naročilu pogreba izkazati z društveno izkaznico ali potrdilom o članstvu.

Naše zahteve

Če bomo organizirani v enotnem močnem udruženju, ne dvomimo, da bomo dosgli to, kar se zdi danes morda nemogoče. Imamo pa polno teženj, ki so izvedljive tudi že v času krize, ki ne tangirajo državnega proračuna, ki jih pa moremo uveljaviti le, če smo močni in če lahko govorimo v imenu tisočev organiziranih tovarišev in tovarišic!

Poglavitne točke programa vseh naših banovinskih društev so:

- I. Zenačenje pokojninskih prejemkov starih upokojencev s prejemki novih;
- II. redno izplačevanje pokojnin;
- III. neomejena znižana vožnja po drž. železnicah;
- IV. dovolitev zaposlitve upokojencev v državnih in samoupravnih uradih;
- V. hitro priznanje in nakazovanje pokojnin;
- VI. odprava kuluka za upokojence;
- VII. ukinjenje plačevanja prispekov v pokojninski sklad, predvsem pa ukinjenje zadnjih uredb o znižanju prejemkov.

Kuluk

Za odpravo kuluka so ljubljanska društva aktivnih in upokojenih državnih nameščencev v januarju predložila na merodajno mesto posebno spomenico. Kljub temu se je vsem aktivnim državnim nameščencem in upokojencem odtegnil kuluk v mesecu februarju v celoti naenkrat. Zaradi pomanjkanja prostora bomo objavili spomenico v prihodnji številki.

Obljubljen nam je tudi daljši članek o tem predmetu.

Posvetovalnica – informacije Železniške legitimacije državnih upokojencev

Od 1. novembra 1935 dalje je pravilnik o polovični vožnji izpremenjen z določbo ministrstva za promet z dne 26. septembra 1935 M. s. št. 18883 (Službene novine drž. saobračajnih ustanov kraljevine Jugoslavije z dne 1. XI. 1935, št. 22).

§ 3. pravilnika se je izpremenil tako, da imajo pravico do 50% normalnih vozni cen trikrat na leto:

1. vsi upokojenci in upokojenke;
2. zakonite žene upokojencev;
3. zakonski otroci do dovršenega 18. leta starosti;

4. vdove in otroci umrlih uslužbencev, dokler prejema pokojnino. Otroci po 18. letu starosti pa le tedaj, če prejema sami zase rodbinsko pokojnino (sirote brez staršev!) Vsi ti upokojenci in njih rodbinski člani imajo torej pravico do voznih ugodnosti, ali jim pripadajo osebne in rodbinske doklade, ali ne. **Razlika je torej odslej naprej ta, da so doslej upokojenci in njih rodbinski člani uživali te vozne olajšave le, dokler so prejeli draginjske doklade!** —

Vsak naj torej pošlje, kdor še tega ni storil in se hoče poslužiti te ugodnosti trikratne polovične vožnje, na finančno direkcijo v Ljubljani svojo legitimacijo v podaljšanje.

Za izdajo novih železniških legitimacij morajo poslati reflektanti stare železniške legitimacije in novo sliko v velikosti 6 × 10 cm s čitljivim podpisom in naslovom na hrbtu slike.

Poleg tega je treba poslati za stroške 10 Din za vsako novo izstavljeno legitimacijo, in sicer po položnici na ček. rač. št. 10.011. Položnice se dobijo pri davčnih

upravah po 25 par, lahko se pa tudi kupijo pri vsakem poštne uradu položnice, ki jih je pa treba izpopolniti z navedeno številko ček. računa (10.011). Denar se lahko tudi pošlje po nakaznici. Kolkov in znamk za navedeni znesek 10 Din finančna direkcija ne sprejema.

*

K temu pripominjamo:

V prometnem ministrstvu se je ustanovila posebna komisija, ki sestavlja pri generalni direkciji načrt za novi pravilnik o voznih ugodnostih in o znižanju, oziroma oprostitvi normalnih voznin. Novi pravilnik stopi baje v veljavo 1. aprila t. l.

Po nam došlih vesteh bodo določila novega pravilnika prinesla izboljšanje in olajšave nekih dosedanjih trdot za drž. upokojence.

Vsa banovinska društva so storila potrebne korake na vseh merodajnih mestih, da dobijo drž. upokojenci zaenkrat vsaj 24 polovičnih voženj na leto. V tej stvari bo v najkrajšem času posredovala na merodajnih mestih delegacija našega in zagrebškega društva.

R a z n o

Maribor, Celje itd. v 1. draginjski razred!

Brez vsakega dvoma je, da so draginjske neprilike v Dravski banovini v Ljubljani, Mariboru, Celju, a tudi v drugih mestih, predvsem v letoviških krajih in industrijskih revirjih prilično enake, ako se izvzamejo pretirano visoke najemnine za stanovanja v Ljubljani. Predvsem je Maribor po draginji živil in hranil približno na isti stopnji z Beogradom, Zagrebom in Ljubljano. To je statistično dokazano in je prizadevanje mariborskega mestnega sveta in raznih organizacij in listov utemeljeno, da se uvrsti Maribor v 1. draginjski razred.

Ko se je pred kratkim lansirala novica, da preti nevarnost uvrstitve Ljubljane v II. draginjski razred, je najvišji predstavnik banovine, gospod ban, deputaciji ljubljanskih organizacij drž. uslužbencev in upokojencev odločno izjavil, da o tem ni govora, nasprotno, da spada cela Slovenija kot najbolj industrijska banovina države v I. draginjski razred, ker je življenje v Sloveniji v vsej državi najdražje!

Določitev novega sistema draginjskih razredov je torej nujna. Novi draginjski

razredi bi morali obsegati posamezne pokrajine, ki jih je treba razvrstiti po raznih prometnih in drugih pogojih, gospodarskem sestavu in razvitku.

Ker se razpravlja o izpremembi uradniškega zakona, prosimo merodajne kroge, predvsem slovenske vladne predstavnike, da naj zastavijo ves svoj vpliv, da se državnim nameščencem in upokojencem v Sloveniji določijo tem resničnim dejstvom primerni prejemki!

*

O vprašanju draginjskih doklad in novih prejemkov nam je obljubljen za prihodnjo številko zanimiv članek.

„Naš Glas“

list za državne nameščence in upokojence.

Že 18. leto izhaja „Naš glas“ kot glasilo vseh strok in kategorij aktivnih in upokojenih nameščencev.

Že polnih 17 let se torej bori ta list za naše skupne pravice in brani naš stan do skrajnih možnosti.

Vsa ta dolga leta je vršil ta list svojo nalogo vestno in neutrudno; koliko je koristil celoti in posameznikom s svojimi stvarnimi nasveti, navodili in predvsem

s pravnimi in pojasnilnimi tolmačenji večkrat nejasnih in zamotanih predpisov in uredb!

Ker ima ogromno število naših članov tako nizke pokojnine, da ne morejo pri najboljši volji, vzlic nizki naročnini, biti naročniki tega nad vse potrebnega lista, se je naše društvo odločilo, da začne izdajati brezplačno, a samo za svoje člane, mesečnik, ki jim bo nudil potrebna pojasnila in navodila v stanovskih zadevah in predvsem priobčeval odgovore na raznovrstna pisma, na društvo vložena vprašanja posameznikov.

Vse svoje člane, ki jim dovoljujejo gnotne razmere, prosimo, da ostanejo naročniki „Našega Glasa“.

„Naš Glas“ izhaja dvakrat na mesec. Naročnina znaša za celo leto Din 40, za po leta Din 20 in za četrt leta Din 10 in ima svoj čekovni račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467. Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/1.

Koliko je upokojencev v Dravski banovini v začetku l. 1936.?

Civilni upokojenci	3.400
Vdove civilnih upokojencev	1.900
Učitelji	800
Vdove učiteljev	400
Orožniki	400
Vdove orožnikov	200
Ministri	5
Železničarji	1.800
Vdove železničarjev	500
Vojaški upokojenci	400
Vdove vojaških upokojencev	300
Duhovniki	120
Vzgojnine	80
	10.280

Radi pomanjkanja prostora prinesemo članek

„Vprašanje staroupokojencev“ v prihodnji številki!

Prihodnja številka izide koncem marca.

Izdaja Društvo državnih upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani. Predstavnik dr. Vrtačnik. — Odgovorni urednik Anton Spendel. — Tisk J. Blasnik nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Predstavnik L. Mikuš. — Vsi v Ljubljani.